

Főoldal>Jogi lépések indítása>Az EU és a tagállamok igazságszolgáltatási rendszerei>A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [es](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

spanyol

Swipe to change

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere

Spanyolország

Ez a szakasz áttekintést nyújt a spanyol bírósági rendszerről.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

A bíróságok igazgatása

Napjaink jogrendszerei között a spanyol rendszert az ún. kontinentális modell sajátosságai jellemzik.

E modell alapvető vonásai:

a jogrendszerben a közjog és a magánjog elhatárolása, amelyek alkotmányos, büntető, közigazgatási, adójogi, polgári, kereskedelmi, munkajogi és eljárásjogi jogágakra oszlanak;

a törvény és az írott jog elsődlegessége a polgári törvénykönyv által meghatározott jogforrások – a törvény, a szokásjog és az általános jogi alapelvek – rendszerében;

hierarchikusan szervezett bírósági rendszer, bírói jogorvoslati rendszerrel.

A bíróságok típusai – rövid leírás

Az 1978. évi spanyol Alkotmány kimondja, hogy Spanyolország szociális és demokratikus jogállam, jogrendjének legnagyobb értékei a szabadság, az igazság, az egyenlőség és a politikai pluralizmus.

Az Alkotmány a spanyol nemzet, minden spanyol közös és oszthatatlan hazája megbonthatatlan egységén alapszik, és elismeri és szavatolja az országot alkotó nemzetiségek és tartományok önkormányzathoz való jogát és az összetartást közöttük.

Az Alkotmány VI. címe foglalkozik a bírói hatalommal és 117. cikkében kimondja, hogy a bíróságok szervezeti és működési alapja az egységes ítélkezés elve.

Ezek az elveken alapul a spanyol bíróságok szervezete és jött létre a rendes bíróságokból álló egységes igazságszolgáltatás.

A munkán számos bíróság osztozik a hatáskör-megosztás alábbi kritériumai szerint: tárgy, perérték, személy, funkció vagy terület – mivel az egységes ítélkezés nem tiltja az eltérő hatáskörökkel rendelkező különböző bíróságok működését.

Az 1978. évi Alkotmány 122. cikke alapján a rendes bíróságok működését a bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény szabályozza.

Három alapvető szempontot kell megkülönböztetni:

illetékesség;

egyesbíróként vagy tanácsban jár el a bíróság;

hatáskör.

Illetékesség

A bírói hatalomról szóló, 1985. július 1-i 6/1985. sz. sarkalatos törvény indoklásával összhangban az állam az igazságszolgáltatás tekintetében **területileg** helységek, körzetek (*partidos*), tartományok és autonóm közösségek szerint szerveződik, amelyek területén a békebíróságok (*Juzgados de Paz*), az elsőfokú és vizsgálóbíróságok (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), a közigazgatási bíróságok (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), a szociális ügyekkel foglalkozó bíróságok (*Juzgado de lo Social*), a büntetvégrehajtás-felügyeleti bíróságok (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), a kiskorúak bíróságai (*Juzgados de Menores*), a tartományi törvényszékek (*Audiencias Provinciales*) és az autonóm közösségek felsőbbbíróságai (*Tribunales Superiores de Justicia*) az illetékesek. A Nemzeti Törvényszék (*Audiencia Nacional*), a Legfelsőbb Bíróság (*Tribunal Supremo*), a központi vizsgálóbíróságok (*Juzgados Centrales de Instrucción*) és a központi közigazgatási bíróságok (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-administrativo*) illetékessége az ország egész területére kiterjed.

Egyesbíróként vagy tanácsban eljáró bíróság

A Legfelsőbb Bíróság, a Nemzeti Törvényszék, az autonóm közösségek felsőbbbíróságai és a tartományi törvényszékek kivételével valamennyi bíróságon egyesbíró jár el.

A **Legfelsőbb Bíróság** tagjai az elnök, a tanácselnökök (*presidentes de sala*), valamint az egyes tanácsokhoz a jogszabályok által kijelölt felsőbbbírák (*magistrados*). A Legfelsőbb Bíróságon öt tanács tevékenykedik: a polgári tanács, a büntető tanács, a közigazgatási tanács, a szociális ügyekkel foglalkozó tanács és a katonai tanács.

A **Nemzeti Törvényszék** (*Audiencia Nacional*) tagjai az elnök, a tanácselnökök, valamint az egyes tanácsokhoz a jogszabályok által kijelölt felsőbbbírák (fellebbviteli, büntető, közigazgatási és szociális ügyekkel foglalkozó felsőbbbírák).

Az autonóm közösségek **felsőbíróságait** (*Tribunales Superiores de Justicia*) négy tanács alkotja: a polgári, a büntető, a közigazgatási és a szociális ügyekkel foglalkozó tanács. Tagjai: az elnök (aki egyben a polgári és a büntető tanács elnöke is), a tanácselnökök, valamint az egyes tanácsokhoz sa jogszabályok által kijelölt felsőbbbírák.

A **tartományi törvényszékek** (*Audiencias Provinciales*) tagjai az elnök és legalább két felsőbbbíró. E törvényszékek polgári és büntető ügyeket tárgyalnak, adott esetben ilyen csoportok (*Sección*) keretében.

Bírósági Hivatal

A bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény meghatározása szerint a Bírósági Hivatal (*Oficina Judicial*) a bírák és a bíróságok igazságügyi munkájának támogatására létrehozott igazgatási szervezet.

A szervezet célja a bírósági eljárások hatékonyságának, eredményességének és átláthatóságának növelése, az ügyek megoldásának ésszerűsítése és a közigazgatási szervek közötti együttműködés és koordináció előmozdítása. E Hivatal létrehozása tehát választ ad arra a kötelezettségvállalásra, hogy emberközeli, az alkotmányos értékeket tisztelő és az állampolgárok tényleges igényeivel lépést tartó, minőségi közszolgáltatásokat tudjanak biztosítani.

Ez egy új szervezeti modell, amely különböző igazgatási szervezeti egységek kombinációján alapuló modern irányítási technikákat vezet be. Ezek az egységek a következők: a régi bíróságokkal (*juzgados*) megegyező, a bírósági eljárások során a bírónak feladatai ellátásához közvetlen segítséget nyújtó

egységek, továbbá a hivatalvezetők (*Secretarios Judiciales*) által vezetett közös eljárási szolgálatok, amelyek a bírósági tevékenységekhez szorosan nem kapcsolódó feladatokról – iratok átvétele, idézések kezelése, határozatok végrehajtása, bíróságon kívüli eljárások lefolytatása, tárgyalás tartása iránti kérelmek befogadása, a felek értesítése, az eljárási hiányosságok jogorvoslata stb. – döntenek és végzik el azokat.

A közös eljárási szolgálat három fajtáját különböztetjük meg:

közös általános szolgálat;

közös ügyviteli szolgálat;

közös végrehajtási szolgálat.

Az új szervezeti modellt Burgosban és Murciában vezették be 2010 novemberében. 2011 februárjában Cáceresben és Ciudad Realban, 2011 júniusában pedig Leónban, Cuencában és Méridában is létrehozták a Bírósági Hivalt. Ceutában és Melillában 2013-ban hozták létre a Hivalt. A modell a Spanyolország egyéb részein működő régi bírósági modellel (*juzgados* és *tribunales*) párhuzamosan létezik.

Hatáskör

Az illetékességi szemponton túl a bíróságok által tárgyalható különböző tárgykörök vagy ügyek alapján **négy bírósági rendszer** állapítható meg:

Polgári bíróságok: azokat a peres ügyeket tárgyalják, amelyek nem tartoznak kifejezetten egy másik bírósági rendszerhez. Ezért ezek rendes bíróságokként tarthatók számon.

Büntető bíróságok: a büntetőügyekkel és büntető eljárásokkal foglalkoznak. A spanyol jog egyik megkülönböztető jegye, hogy a bűncselekmény elkövetése miatt indított polgári peres eljárás egyesíthető a büntetőeljárással. Ebben az esetben a büntetőbíróság dönt a bűncselekményből vagy a kötelességzegésből fakadó károk és hátrányok után járó kártalanításról.

Közigazgatási bíróságok: a hatóságok tevékenységének ellenőrzésével és azok tulajdonosi felelősségét számon kérő reklamációkkal foglalkoznak.

Szociális ügyekkel foglalkozó bíróságok: ezek tárgyalják a szociális jog körébe tartozó kereseteket mind a munkavállaló és a munkáltató között a munkaszerződés kapcsán, mind a kollektív tárgyalások során kialakult vitás ügyek vonatkozásában, továbbá ez tárgyalja a szociális biztonság területére vonatkozó reklamációkat, és az állam munkaügyi felelősségét számon kérő kereseteket.

E négy bírósági rendszeren túl Spanyolországban léteznek **katonai bíróságok** is.

A katonai igazságszolgáltatás kivételt képez az egységes bíráskodás elve alól.

További információt a spanyolországi rendes bíróságok weboldalán kaphat.

Spanyolországban különleges bíróságok nincsenek, de említést érdemel, hogy **az említett bírósági rendszereken belül létrehozták a szakosított bíróságokat** (*Juzgados especializados*); ilyenek például a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*), a büntetésvégrehajtás-felügyeleti bíróságok (*Juzgados de vigilancia penitenciaria*) és a kiskorúak ügyeivel foglalkozó bíróságok (*Juzgados de vigilancia de menores*). Ezek adott ügykörökre szakosodott rendes bíróságok. További információt a „Szakosított bíróságok – Spanyolország” című szakasz tartalmaz.

A bíróságok hierarchiája

A fellebbvitel rendszere a bíróságok jogorvoslati rendszeren belüli hierarchiáját hozta létre.

Ahhoz, hogy megismerjük a lehetséges jogorvoslatokat és azokat a bíróságokat, amelyekhez fordulhatunk, tudnunk kell, milyen hatásköröket rendel a spanyol jogrend az egyes bírósági szervekhez. **További információt a spanyolországi rendes bíróságok ismertetője tartalmaz.**

Jogi adatbázisok

Az adatbázisokhoz való hozzáférés ingyenes?

Igen, a hozzáférés ingyenes.

Az adatbázis tartalmának rövid összefoglalása

Jogszabályok adatbázisa: A **spanyol hivatalos közlöny**.

Az ítélkezési gyakorlat adatbázisa: **Bírósági Dokumentációs Központ**.

Kapcsolódó hivatkozások

BÍRÓI TESTÜLETEK ÁLTALÁNOS TANÁCSA

Utolsó frissítés: 17/01/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.